

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ПЕЧІНКИ ЩУРІВ В УМОВАХ МОДЕЛЮВАННЯ АТРЕЗІЇ ПОЗАПЕЧІНКОВОГО ЖОВЧНОГО ПРОТОКУ

Миколаєнко Я. О.

Науковий керівник – доц. Кіптенко Л. І.

Сумський державний університет, кафедра патанатомії з курсом гістології

Актуальність. Атрезія позапечінкових жовчних протоків (АПЖП) займає одну з лідируючих позицій в структурі захворювань гепатобіліарної системи, і являється найбільш частим показником для проведення трансплантації печінки.

Мета. Вивчити морфологічні зміни печінки при атрезії позапечінкових жовчних протоків (АПЖП).

Матеріал та методи дослідження. Експеримент поставлений на 12 білих безпородних щурах – самцях 3-х місячного віку, які знаходились у звичайних умовах віварію. Усі експерименти над тваринами та їх утримання проводились відповідно до «Загальних етичних принципів експериментів на тваринах». Тварини були розділені на 2 групи: контрольну та експериментальну. Тваринам експериментальної групи моделювалась атрезія загального жовчного протоку шляхом оперативного втручання та перев'язуванням останнього.

Печінку з жовчовивідними шляхами для гістологічних досліджень вилучали на 3-тю, 7-му, 10-ту добу після атрезії загального жовчного протоку шляхом декапітації щурів під ефірним наркозом. Гістологічні препарати готували із парафінових зрізів за загально визнаними методиками, фарбували гематоксилін-еозином та пікрофуксином по Ван-Гізону.

Результати дослідження. Вивчення морфологічних змін при АПЖП виявило різну вираженість накопичення жовчі внутрішньоклітинно, в жовчних капілярах і жовчних протоках. Було встановлено, що ступінь вираженості змінюється від окремих включень до формування жовчних «озер» і залежить від групи дослідних щурів.

При гістологічному дослідженні печінки на 3 добу після атрезії було відмічено, що архітектоніка залози не пошкоджена, гепатоцити з дрібнозернистою цитоплазмою, деякі в стані дегенерації. Синусоїдні капіляри неравномірно повнокровні. Портальні тракти мають фіброзну тканину.

Накопичення жовчі в гепатоцитах спостерігається в усіх дослідних підгрупах, тоді як внутрішньокapілярне накопичення мало місце тільки після 7-ої та 10-ої доби атрезії в 2 та 3 підгрупах піддослідних щурів, а внутрішньоканальцеве тільки після 10 доби атрезії загального жовчного протоку. Ступінь вираженості картини холестаза була прямо пропорційна часу який прожили тварини з атрезією позапечінкових жовчних протоків. У піддослідних тварин 2 та 3 підгрупи були відмічені такі морфологічні зміни, як гігантські багатоядерні гепатоцити, набухлі купферовські клітини, а також вогнича еритро- та мієлопоезу.